

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY LYSKI**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.), przy uwzględnieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 642)

**Rada Gminy Lyski
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lyski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwałę ogłasza się przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Lyski.

Wójt Gminy Lyski

Sylwia Gabryelska-Ritzka

RADCA PRAWNY

mgr Justyna Czaja

Załącznik do uchwały nr

Rady Gminy Lyski

z dnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2026

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii jako zadanie własne gminy wskazuje także przeciwdziałanie narkomanii.

Zgodnie z przepisami w/w ustaw realizacja tych zadań odbywa się w ramach jednego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

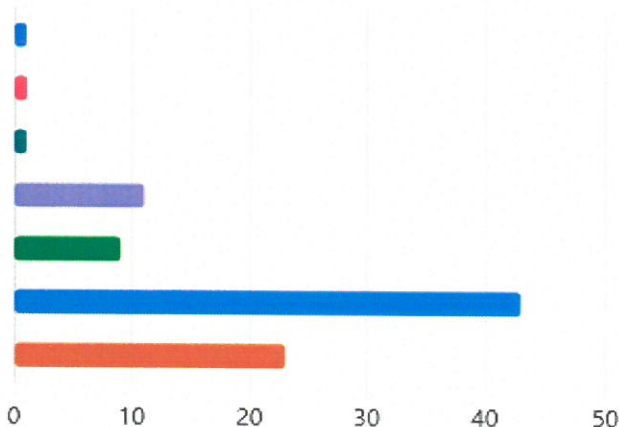
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 (dalej jako „Gminny Program” lub „Program”) zawiera kontynuację szeregu działań zgodnych z założeniami polityki państwa regulowanej odpowiednimi ustawami wobec zagrożeń wynikających z różnych negatywnych postaw, jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym.

DIAGNOZA PROBLEMÓW W GMINIE LYSKI

W dniach od 25 listopada 2025 r. do 03 grudnia 2025 r. przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców Gminy Lyski. Badanie ankietowe było prowadzone w formule online za pośrednictwem strony internetowej www.lyski.pl. Link do strony przekazano również do wszystkich placówek oświatowych celem jak najszerszego zdiagnozowania problemów wśród uczniów. Poniżej przedstawiamy pytania oraz rozkład odpowiedzi.

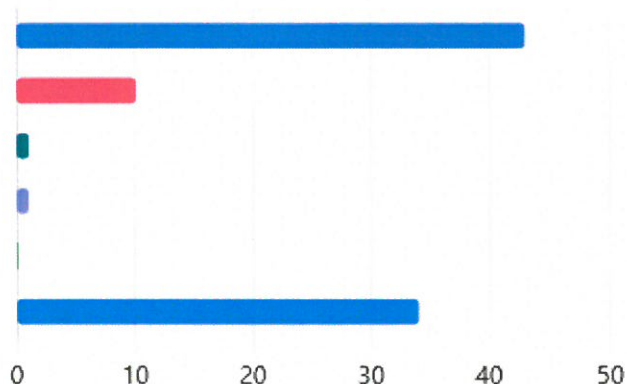
1. Jak często spożywa Pan/i alkohol?

• codziennie	1
• kilka razy w tygodniu	1
• raz w tygodniu	1
• kilka razy w miesiącu	11
• raz w miesiącu	9
• kilka razy w roku	43
• nigdy	23

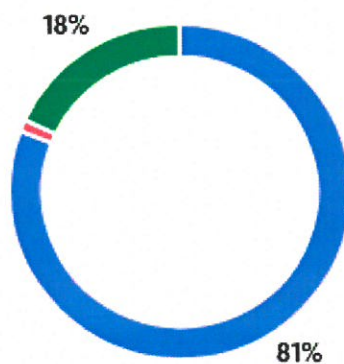
2. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250 ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).

• 1-2	43
• 3-4	10
• 5-7	1
• 8-10	1
• 11 i więcej	0
• nie dotyczy	34

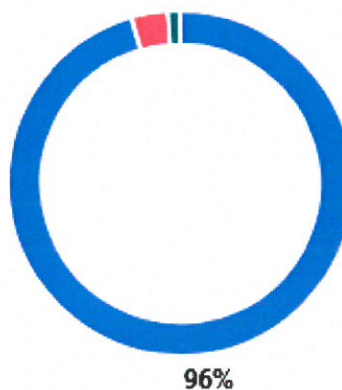
3. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

• nigdy mi się to nie zdarzyło	72
• raz mi się to zdarzyło	1
• zdarza mi się to sporadycznie	0
• zdarza mi się to często	0
• nie dotyczy	16

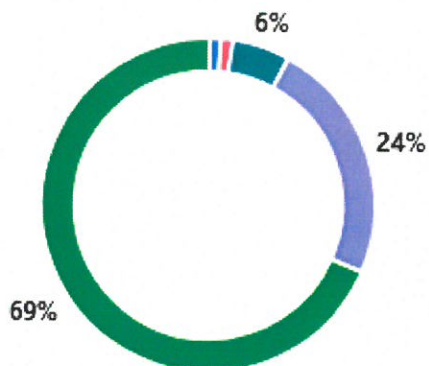
4. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

• nigdy mi się to nie zdarzyło	85
• raz mi się to zdarzyło	3
• zdarza mi się to sporadycznie	1
• zdarza mi się to często	0

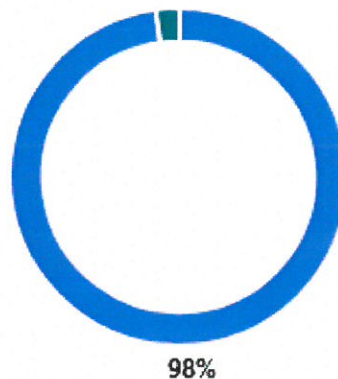
5. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji w swojej miejscowości, kiedy ktoś prowadził pojazd p od wpływem alkoholu?

• bardzo często	1
• często	1
• czasami	5
• rzadko	21
• nigdy	61

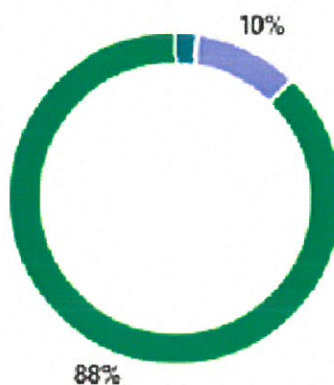
6. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

• tak	87
• nie	0
• nie wiem	2

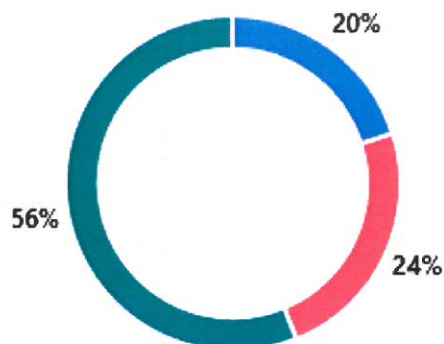
7. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy widział/a Pan/i na terenie gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol?

• bardzo często	0
• często	0
• czasami	2
• rzadko	9
• nigdy	78

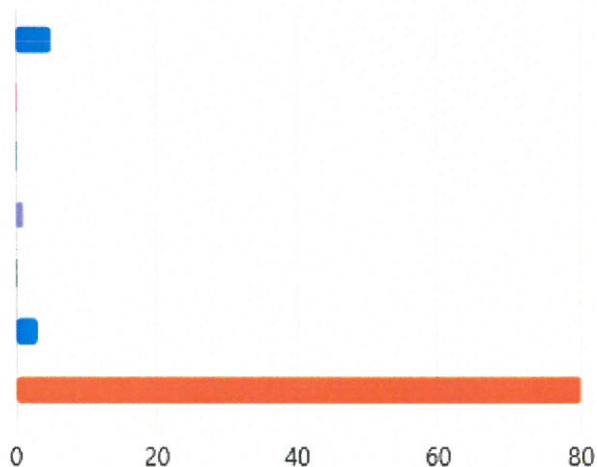
8. Czy na terenie gminy należy ograniczyć ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych?

• tak	18
• nie	21
• trudno powiedzieć	50

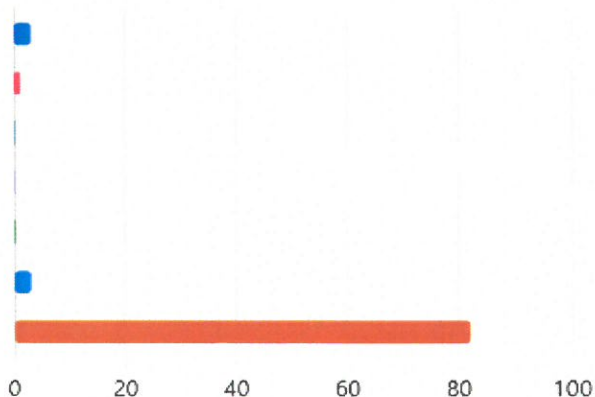
9. Jak często pali Pan/i papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)?

• codziennie	5
• kilka razy w tygodniu	0
• raz w tygodniu	0
• kilka razy w miesiącu	1
• raz w miesiącu	0
• kilka razy w roku	3
• nigdy	80

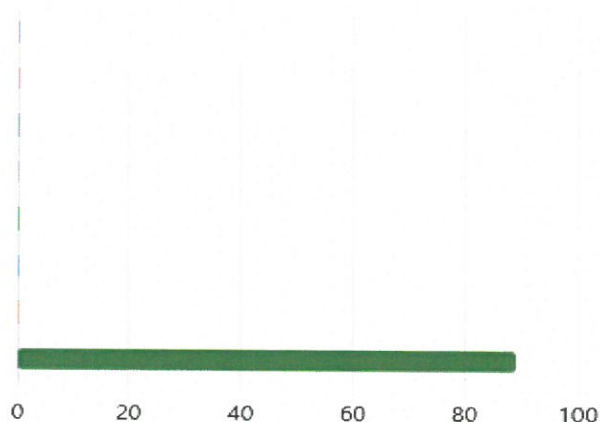
10. Jak często pali Pan/i e-papierosy?

• codziennie	3
• kilka razy w tygodniu	1
• raz w tygodniu	0
• kilka razy w miesiącu	0
• raz w miesiącu	0
• kilka razy w roku	3
• nigdy	82

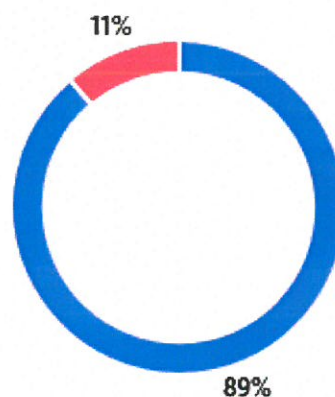
11. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

• codziennie	0
• kilka razy w tygodniu	0
• raz w tygodniu	0
• kilka razy w miesiącu	0
• raz w miesiącu	0
• kilka razy w roku	0
• zażywałem/am jednokrotnie	0
• nie zażywam	89

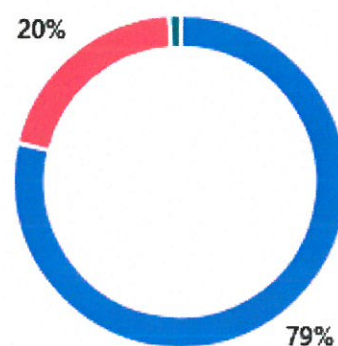
12. Jak ocenia Pan/i szkodliwość papierosów dla zdrowia?

• bardzo szkodliwe	79
• szkodliwe	10
• w małym stopniu szkodliwe	0
• nieszkodliwe	0

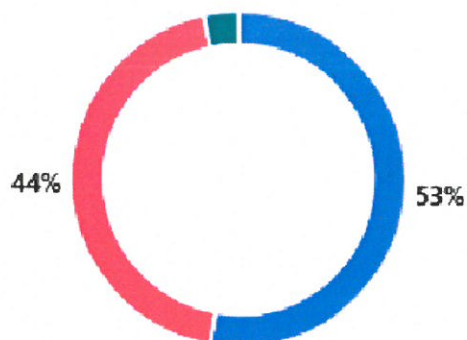
13. Jak ocenia Pan/i szkodliwość e-papierosów dla zdrowia?

• bardzo szkodliwe	70
• szkodliwe	18
• w małym stopniu szkodliwe	1
• nieszkodliwe	0

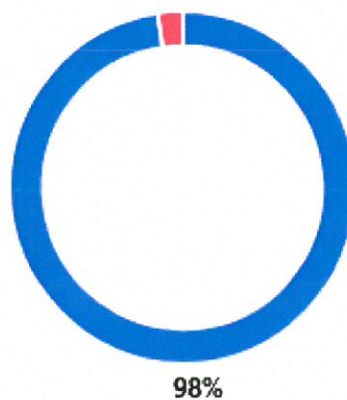
14. Jak ocenia Pan/i szkodliwość alkoholu dla zdrowia?

• bardzo szkodliwe	47
• szkodliwe	39
• w małym stopniu szkodliwe	3
• nieszkodliwe	0

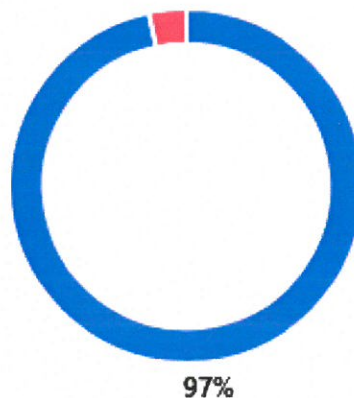
15. Jak ocenia Pan/i szkodliwość narkotyków dla zdrowia?

• bardzo szkodliwe	87
• szkodliwe	2
• w małym stopniu szkodliwe	0
• nieszkodliwe	0

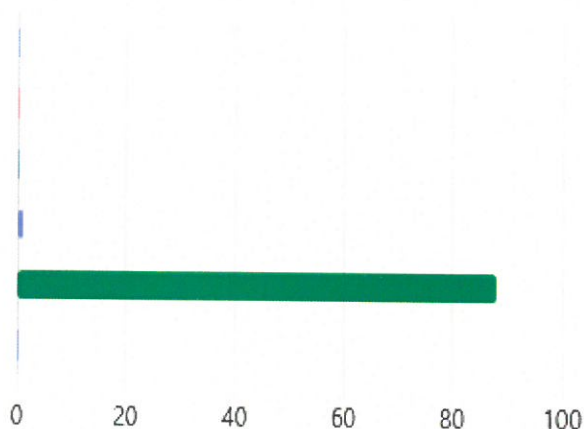
16. Jak ocenia Pan/i szkodliwość dopalaczy dla zdrowia?

• bardzo szkodliwe	86
• szkodliwe	3
• w małym stopniu szkodliwe	0
• nieszkodliwe	0

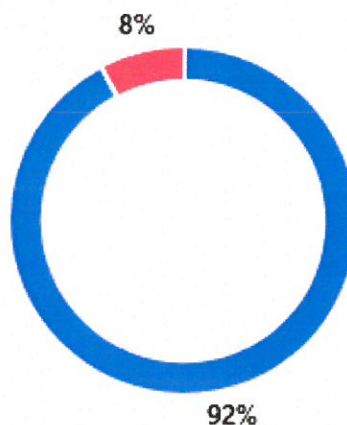
17. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

• na osiedlu	0
• w centrum miejscowości	0
• znam konkretną osobę	0
• w szkole, przed szkołą	1
• nie znam takich miejsc	88
• Inne	0

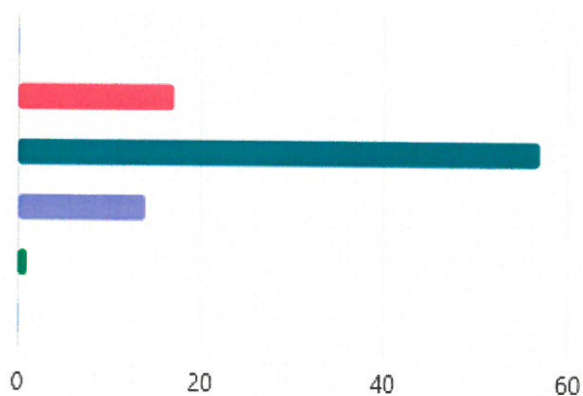
18. Płeć (dane do celów statystycznych)

• kobieta	82
• mężczyzna	7

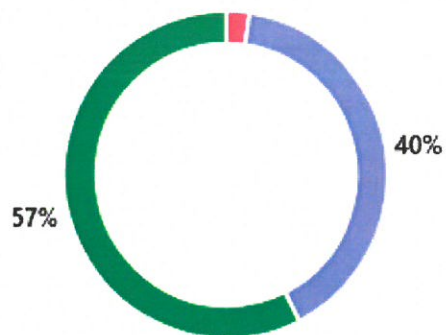
19. Wiek (dane do celów statystycznych)

• do 25 lat	0
• 26-35 lat	17
• 36-45 lat	57
• 46-55 lat	14
• 56-65	1
• powyżej 65 lat	0

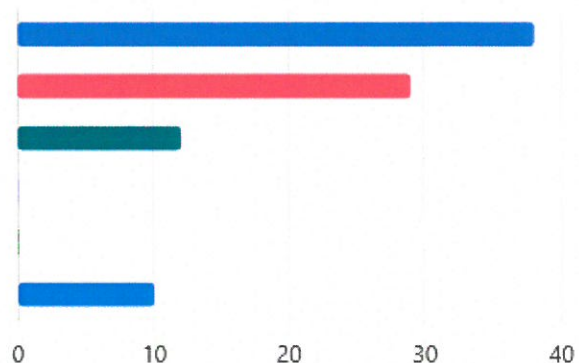
20. Wykształcenie:

• podstawowe	0
• zawodowe	2
• gimnazjalne	0
• średnie/pomaturalne	36
• wyższe	51

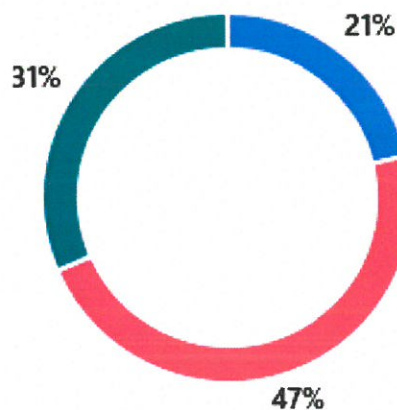
21. Miejsce zatrudnienia

• instytucja publiczna (rządowa, samorządowa)	38
• przedsiębiorstwo prywatne (jako pracownik)	29
• własna działalność gospodarcza	12
• rolnik	0
• emeryt/rencista	0
• osoba bezrobotna	10

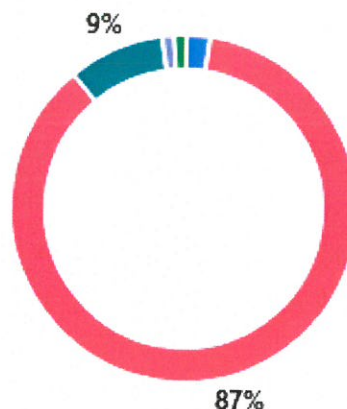
22. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

• bardzo dobrze	19
• dobrze	42
• ani dobrze, ani źle	28
• źle	0
• bardzo źle	0

23. Stan cywilny

• panna/kawaler	2
• zamężna/zonaty	77
• rozwiedziona/rozwiedziony	8
• wdowa/wdowiec	1
• w związku partnerskim	1

1. Cele Gminnego Programu.

Celem głównym (strategicznym) Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz redukcja zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań nałogowych i ryzykownych przez dzieci i młodzież, rodziny oraz inne osoby zagrożone.

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie,
- wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie. Współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych lub podejmujących zachowania nałogowe oraz członków ich rodzin, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- udzielanie osobom uzależnionym i narażonym na uzależnienie oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie rodzin zagrożonych ze społecznością lokalną,
- zapewnianie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lyskach,
- ograniczanie dostępu do alkoholu.

2. Zadania Gminnego Programu.

Gmina na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) ma za zadanie zapobiegać i prowadzić odpowiednią profilaktykę alkoholową, na którą przeznaczają dochody z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zamierza w roku 2026 kontynuować i rozwijać przyjęte za priorytety zadania.

Rodzaj zadania	Sposób realizacji
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.	1. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi. 2. Finansowanie konsultacji lekarskich psychologa, psychiatry i terapeuty zmierzających do wydania opinii w przedmiocie uzależnienia osób objętych postępowaniem GKRPA w ramach poszerzenia i podniesienia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami NPZ. 3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu czy narkotyków obowiązku poddania się leczeniu stacjonarnemu. 4. Monitorowanie środowiska szczególnie zagrożonego wystąpieniem choroby alkoholowej oraz uzależnienia od narkotyków w tym objęcie nadzorem osób powracających z leczenia stacjonarnego do kontynuowania terapii w warunkach

	ambulatoryjnych w ramach dostępności specjalistycznej pomocy, dla osób doznających przemocy w rodzinie zgodnie z założeniami NPZ. 5. Prowadzenie cyklicznych dyżurów przez członków GKRPA dla mieszkańców chcących uzyskać pomoc w obszarze działania Programu.
Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe czy narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym czy narkotykowym poprzez pomoc ofiarom oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami. W ramach dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ. 2. Wspieranie działań zgodnych z procedurą interwencji wobec przemocy domowej pod nazwą „Niebieska Karta”. 3. Prowadzenie Punktu Informacyjno Konsultacyjnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 4. Finansowanie wybranych programów interwencyjno-pomocowych, profilaktyczno-terapeutycznych i wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym.
Rozwój działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, nakierowanej na rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.	1. Wspomaganie realizacji programów opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych przez różne

	podmioty prowadzące działalność w tym zakresie. 2. Współpraca z Urzędem Gminy Lyski w różnych obszarach finansowania działalności podmiotów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych. 3. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów.
Prowadzenie działalności interwencyjnej przeciwdziałającej naruszeniom w zakresie sprzedaży alkoholu.	1. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. 2. Pełnienie funkcji kontrolnej mającej na celu zmniejszenie dostępności napojów alkoholowych. 3. Zgłaszanie odpowiednim organom (policji, straży gminnej itp.) wszelkich niepokojących informacji związanych z naruszeniem prawa przez prowadzących punkty sprzedaży alkoholu. 4. Wdrożenie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych w tym, prowadzenie kontroli punktów sprzedaży.
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz	1. Wspomaganie różnych typów działalności przeciwdziałającej

szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowym, a także działań opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	uzależnieniom w obszarze objętym Programem w placówkach oświatowych na terenie Gminy. 2. Doradztwo w zakresie organizacji przez urząd gminy różnych instrumentów wspierających i dofinansowujących realizację różnych pozalekcyjnych zajęć nakierowanych na przeciwdziałanie problemów alkoholowych, narkomanii czy też uzależnień behawioralnych a także podnoszenie jakości oferty opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym o której mowa w NPZ. 3. Rozpowszechnianie informacji o tematyce uzależnień. 4. Rozwijanie wiedzy i indywidualnych umiejętności społecznych uczniów jako istotnych czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych oraz minimalizujących zagrożenia wieku dorastania. 5. Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.
---	---

3. Realizatorzy Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez komórkę organizacyjną Urzędu Gminy, tj. Referat Organizacyjny i Rozwoju.

W toku realizacji Programu w/w komórka organizacyjna współpracuje i wdraża działania wspólnie z:

- a) Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lyskach,
- b) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Policją oraz Strażą Gminną,

- d) jednostkami organizacyjnymi Gminy Lyski takimi jak biblioteki, placówki oświatowe i inne
- e) organizacjami pozarządowymi, w szczególności klubami sportowymi, kołami gospodyń wiejskich i innymi.

4. Zasady finansowania Programu.

Finansowanie Gminnego Programu odbywa się ze środków pozyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki na finansowanie Programu mogą być również pozyskiwane z dotacji celowych, zapisów, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

5. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lyskach.

- 1) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lyskach przysługuje wynagrodzenie za każdorazowy udział w jej posiedzeniach. Wynagrodzenie ulega zaokrągleniu w górę do pełnego złotego.
- 2) Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 wynosi:
 - dla Przewodniczącego Komisji – 17 %
 - dla członków Komisji – 12 %

najniższego wynagrodzenia zasadniczego, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j.Dz.U. z 2024 r. poz. 1773) i w oparciu o wydane na jej podstawie akty wykonawcze.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu Komisji.

WÓJT
Sylvia Gabrylska-Ritzka

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, zaś zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii takim zadaniem jest przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań odbywa się, po zmianach przepisów w/w ustaw dokonanych w roku 2021, w ramach jednego gminnego programu profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, co potwierdza także orzecznictwo, w tym Wyrok NSA z dnia 9 stycznia 2014 r. sygn. akt II GSK 1614/12, w którym wskazano, że nie ma żadnej podstawy prawnej, by twierdzić, że gmina powinna uchwalić dwa odrębne programy dla rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Wójt Gminy Lyski

Sylwia Gabryelska-Ritzka

RADCA PRAWNY

mgr Justyna Czajka